

Üniversiteler Kanunu

(Resmî Gazete ile ilânı : 18 . VI . 1946 - Sayı : 6336)

No
4936

Kabul tarihi
13 . VI . 1946

Birinci bölüm

Genel hükümler

BİRİNCİ MADDE — Üniversiteler; fakültelerden, enstitü, okul ve bilimsel kurumlardan oluşmuş, özerkliği ve tüzel kişiliği olan yüksek bilim, araştırma ve öğretim birlikleridir.

Her üniversitenin genel özerkliği ve tüzel kişiliği içinde, o üniversiteyi oluşturan fakülteler de, bu kanun hükümlerine göre bilim ve yönetim özerkliğine ve tüzel kişiliğe sahiptirler.

İKİNCİ MADDE — Üniversiteler ve bir üniversiteye bağlı olmayarak açılacak fakülteler birer kanunla kurulurlar.

Üniversiteler içinde yeniden fakülteler ve okullar açılması, fakültelerin veya okulların birleştirilmesi veyahut kaldırılması senatoların teklifi ve Millî Eğitim Bakanının onamiyle yapılır.

Üniversite ve fakülteler; kendilerine bağlı olmak üzere yeni enstitüler, bilim, araştırma, öğretim ve yayım kurumları açmağa yetkilidirler. Bunların yönetim şekilleri bağlı oldukları üniversite veya fakültelere belirtilir. Gerekenlerine ilgili üniversite senatosu kararıyla tüzel kişilik verilebilir.

Bu madde uyarınca açılacak fakülte, enstitü, okul ve kurumlardan yeni öde- nek ve kadro alınmasını gerektirenler için genel usullere uyulur.

ÜÇÜNCÜ MADDE — Üniversitelerin görevleri şunlardır:

a) Öğrencilerini, bilim anlayışı kuvvetli, sağlam düşünceli aydınlar ve yüksek öğrenime dayanan mesleklerle türlü bilim ve uzmanlık kolları için iyi hazırlanmış bilgi ve deney sahibi elemanlar, Türk devriminin ülkülerine bağlı ve mil- lî karakter sahibi vatandaşlar olarak yetiştirmek.

b) Memleketi ilgilendirenler başta olmak üzere bütün bilim ve teknik mesele- leri çözmek için bilimleri genişletip derinleştirecek inceleme ve araştırmalar yapmak, bu çalışmalarda ilgili millî bilim ve araştırma kurumları ile ve yabancı veya uluslararası benzer kurumlarla işbirliği etmek.

c) Memleketin türlü yönden ilerleme ve gelişmesini ilgilendiren bütün mese- leleri hükümetle ve kurumlarla da elbirliği etmek suretiyle öğretim ve inceleme konusu yaparak sonuçlarını umumun faydalanmasına sunmak ve hükümetçe Millî Eğitim Bakanı vasıtasıyla istenecek incelemeleri yaparak düşüncelerini bildirmek.

d) Araştırma ve incelemelerini sonuçlarını gösteren, bilim ve tekniğin iler- lemesini sağlayan her türlü yayımları yapmak; yardımcılarına, doktora adaylarına ve öğrencilerine yaptırmak.

e) Türk toplumunun genel seviyesini yükseltici bilim verilerini sözlü ve yazı ile halka yaymak.

İkinci bölüm

Kuruluş ve işleyiş

I

Fakülteler

DÖRDÜNCÜ MADDE — Fakültelerin organları şunlardır:

- a) Genel kurul,
- b) Profesörler kurulu,
- c) Yönetim kurulu,
- d) Dekan.

BEŞİNCİ MADDE — Fakülte genel kurulları; ordinaryüs profesör, profesör ve doçentlerle profesörü veya doğrudan doğruya öğretime memur doçenti bulunmayan derslerin öğretim görevlilerinden kurulur.

Genel kurul, fakültelerin akademik çalışmalarını ilgilendiren hususlar hakkında kararlar verir. Fakülteyi ilgilendiren kanun, tüzük tasarıları hakkında düşüncelerini bildirir. Yönetmelik tasarılarını ve programları hazırlayıp senatoya sunar.

Genel kurul, her yarı yıl başında toplanır. Yönetim kurulu lüzum gösterdiği zaman olağanüstü olarak da toplantıya çağırılır. Genel kurul kararlarının üçte iki çokluk kazanamamış olanlarından, yönetim kurulunun lüzum gösterecekleri, fakülte profesörler kurulunda yeniden görüşülerek karara bağlanır.

ALTINCI MADDE — Profesörler kurulu, fakültenin ordinaryüs profesör ve profesörleri ve bir dersin yönetimiyle bağımsız olarak görevlendirilen doçentleri ile ayrıca seçilecek iki doçentinden kurulur. Profesörler kuruluna katılacak bu iki doçenti, o fakülte doçentleri her ders yılı başında kendi aralarından seçerler.

Fakültenin bütçe işleri, seçimler, özel kanun ve tüzüklerle fakülteye verilmiş olan veya fakülte yönetimi kurulunca gönderilen işler, profesörler kurulunda görüşülüp karara bağlanır.

Fakültelerde kürsü ve enstitülerin kurulması, kaldırılması veya birleştirilmesi hakkındaki teklifleri profesörler kurulu yapar. Bunlardan yeni ödenek ve kadroya ihtiyaç gösterenler için genel usullere uyulur.

YEDİNCİ MADDE — Yönetim kurulu, dekanın başkanlığında, öğretim görevi başında bulunan önceki dekanla profesörler kurulunun iki yıl için ordinaryüs profesör veya profesörler arasından seçeceği üç öğretim üyesinden kurulur.

Yönetim kurulu, fakülte tüzük ve yönetmelikleri hükümlerinin ve kurullar kararlarının yerine getirilmesini sağlayacak karar ve tedbirleri alır, dekanın göreceği bütün işlerde kendisine yardım eder.

Öğrencilerin her türlü işlemleri fakülte yönetim kurulunca incelenir. Bunlardan yazılma, çıkarılma, disiplin, öğretim ve imtihanlara ait olanlar hakkında takdir bağı ve kesin kararlar verilir. Ancak çıkarılma kararlarına karşı ilgililere bildirildiğinden başvarak beş gün içinde senatoya itiraz olunabilir. Yönetim Kurulu ile Senatonun bu kararlarına karşı başka hiç bir merciye başvurulamaz.

SEKİZİNCİ MADDE — Dekan, iki yıl için, profesörler kurulu tarafından fakültenin aylıklı ordinaryüs profesör veya profesörleri arasından mutlak çoklukla seçilir. Süresi biten dekan, dört yıldan önce tekrar dekan seçilemez.

Dekan, fakülte tüzel kişiliğinin ve fakülteye bağlı kurumların tüzel kişiliklerinin temsilcisidir ve yönetim işlerinden sorumludur. Fakülte kurullarına başkanlık eder, bunların kararlarını uygular.

Dekan, işi başında bulunmadığı zaman fakülte yönetim kurulunun aylıklı üyelerinden birini kendisine vekil seçer. Vekillik ile idare, altı aydan fazla sürerse veya dekan seçim süresini doldurmadan görevinden ayrılırsa yeni bir dekan seçilir.

II

Üniversiteler

DOKUZUNCU MADDE — Üniversite organları şunlardır:

- a) Senato,
- b) Üniversite Yönetim Kurulu,
- c) Rektör.

ONUNCU MADDE — Senato, rektörün başkanlığında öğretim görevi başında bulunan önceki rektörden, dekanlardan, her fakülte profesörler kurulunun kendi üyeleri arasından iki yıl için seçeceği ikişer ordinaryüs profesör veya profesörden ve doğrudan doğruya üniversiteye bağlı yüksek okulların profesörler kurullarının yine kendi aralarından iki yıl için seçecekleri birer temsilciden kurulur.

Senato, üniversitenin bütününe ilgilendiren kanun tasarılarını hazırlayabileceği gibi aynı nitelikteki tüzük tasarılarıyla yönetmelikleri de hazırlar. Üniversite işleri hakkında kararlar verir. Fakülte genel kurullarının kanun ve tüzük tasarıları hakkındaki tekliflerini, yönetmelikler hakkındaki kararlarını, profesör kurullarının bütçe, seçim, kürsü ve enstitülerin kurulması, kaldırılması veya birleştirilmesi hakkındaki karar ve tekliflerini inceleyip işleme kor. Kanun ve tüzüklerle kendisine verilen görevleri yapar. Bir imtihana bağlı olmıyan fahri akademik pâyve ve unvanları verir.

Fakülte kurullarının, senato tarafından onanılmıyarak bozulan işlem ve kararları ilgili kurullarca yeniden incelenir. İkinci defa senatoya gelen fakülte kurulu kararları senato tarafından kesin karara bağlanır.

Yönetmelikler Millî Eğitim Bakanının onamasından sonra yürürlüğe girer. Senatolarca hazırlanan kanun ve tüzük tasarıları gerekçeleri ile birlikte Millî Eğitim Bakanına sunulur.

Fakülte kurullarının 7 nci maddenin son fıkrası hükmünce kesin olanlar dışındaki işlem ve kararlarına yapılacak itirazlar, senato tarafından incelenir ve bir karara bağlanır.

Senatoların seçim ve 48 nci madde hükmü saklı kalmak üzere öğretim üyelerinin meslekî disiplin işleri hakkındaki kararları kesindir. Bunlara karşı başka bir merciye başvurulamaz.

ON BİRİNCİ MADDE — Üniversite yönetim kurulu, rektörün başkanlığında öğretim görevi başında bulunan bir önceki rektörle fakülte dekanlarından ve genel sekreterden kurulur. Kanun ve tüzük hükümlerinin ve senato kararlarının uygulanmasını sağlayacak karar ve tedbirleri alır. Rektörün göreceği bütün işlerde kendisine yardım eder.

ON İKİNCİ MADDE — Rektör, fakülte profesörler kurullarının bir arada yapacakları toplantıda iki yıl için, aylıklı ordinaryüs profesör veya profesörler

arasından, sıra ile, her seçim döneminde başka bir fakülteden olmak üzere salt-çoklukla seçilir.

Rektör üniversite tüzelkişiliğinin temsilcisidir ve yönetim işlerinden sorumludur. Üniversite kurullarına başkanlık eder, bunların kararlarını uygular. Fakülteler arasında düzenli çalışmayı sağlar.

Rektör işi başında bulunmadığı zaman, dekanlardan birini vekil seçer. Vekillikle idare altı aydan fazla sürer veya rektör, seçim süresi dolmadan görevinden ayrılırsa aynı seçim süresini doldurmak üzere aynı fakülte ordinaryüs profesör veya profesörleri arasından yeni bir rektör seçilir.

III

Üniversitelerarası kurul

ON ÜÇÜNCÜ MADDE — Üniversitelerarası kurul, Millî Eğitim Bakanının başkanlığında her üniversitenin rektör ve dekanlarıyla, her üniversite senatosunun kendi üyeleri arasından iki yıl için seçeceği birer temsilciden kurulur. Bu kurulun raportörlüğü toplantının yapıldığı yerdeki üniversite genel sekreterlerinden Millî Eğitim Bakanının görevlendireceği biri tarafından yapılır.

Kurul, Bakanın lüzum göstereceği hallerde, bildireceği yerde toplanır. Bu kanun gereğince yapması gereken ve kendisine verilen işleri kesin karara bağlar.

IV

Hükümet denetî

ON DÖRDÜNCÜ MADDE — Millî Eğitim Bakanı, üniversitelerin başıdır. Bu sıfatla üniversiteleri, fakülteleri ve bunlara bağlı kurumları Hükümet adına denetler. Bakan bu denetlemesini üniversitelerarası kurula başkanlık etmek, üniversite ve fakültelerden gerekli hususları sormak, onamına bağlı kararları onamak ve üniversite veya fakülte kurullarının kararlarından gerekli gördüklerinin yeniden bu kurullarda incelenmesini istemek suretiyle yapar.

Bakan, onamadığı senato kararlarıyla üniversite ve fakülte kurullarının kabul edip uygulamakta buldukları kararlardan uygun görmediklerini üniversitelerarası kurula gönderir.

Üniversitelerce Millî Eğitim Bakanının onamına sunulan kararlar, en çok üç ay içinde onanır. Bu süre içinde onanmayan veyahut üniversitelerarası kurula gönderilmeyen kararlar onanmış sayılır.

Üçüncü bölüm

Öğretim üyeleri

ON BEŞİNCİ MADDE — Üniversite öğretim mesleği üyeleri : Üniversite doçentleri, profesörler ve ordinaryüs profesörlerdir.

ON ALTINCI MADDE — Üniversite öğretim üyelerinin nitelikleri, tâyinleri, meslekî hakları ve görevleri bu kanun hükümleriyle bunlara aykırı olmayan genel hükümlere bağlıdır.

I

Doçentlik

ON YEDİNCİ MADDE — Üniversite öğretim üyeliğinin başlangıcı olan «Üniversite Doçentliği» sıfatı bu kanunda gösterilen imtihanı başarmakla kazanılır.

ON SEKİZİNCİ MADDE — Doçentlik imtihanına girebilmek için adaydan, Devlet memurlarında aranan genel şartlardan başka şunlar istenir :

a) Öğretim görevi alacağı bilim koluyla ilgili bir yüksek öğrenim diplomasından başka, memlekette bilim doktorası yapmış bulunmak veya yabancı memleketlerde almış olduğu doktora diploması Millî Eğitim Bakanlığı tarafından usulüne göre onanmış bulunmak veya tıp doktoru diplomasını aldıktan sonra usulüne göre, uzmanlık kollarından birinde birinci sınıf uzman yetkisini kazanmış olmak.

b) Doktor unvanını ve tıpta uzman yetkisini aldıktan sonra kendi bilim veya meslek kolu ile ilgili bir işte enaz iki yıl eylemli olarak çalışmış bulunmak.

ON DOKUZUNCU MADDE — Doçentlik imtihanı, adayın ilgili olduğu bilim kolunun ordinaryüs profesör ve profesörlerinden üniversitelerarası kurulca tertiplenecek üniversitelerarası jüriler tarafından yılda bir defa açılır. Doçentlik imtihanından önce aday yabancı bilim dillerinin birinden imtihan edilir. (Bu yabancı dil, adayın kendi dil dolayısıyla bilmesi gerekli ve tabî olan dillerden başkadır). Bunu başaranlar girecekleri bilim kolunun doçentlik imtihanına alınır. Yabancı dil ve doçentlik imtihanlarının nasıl yapılacağı özel yönetmeliğinde gösterilir. Bu imtihanı başaranlar «Üniversite doçenti» unvanını alırlar. İmtihanı başaramıyanlar gelecek yılların imtihanlarına girebilirler.

Yabancı memleketlerde doçentlik yetki veya unvanını veren imtihanları başarmış olanlar da ilgili fakültelerin düşünceleri alındıktan sonra üniversitelerarası kurul kararıyla üniversite doçenti sayılırlar.

Yukarıki fıkralar uyarınca doçent unvanı kazanmış olanların üniversite öğretim üyeliklerine tâyinlerinde aylık dereceleri, 3656 sayılı kanuna göre almağa müstahak oldukları derecenin bir üstüne yükseltilir ve bu suretle tâyin olunanların bir alt derecede geçirmiş oldukları hizmet süreleri ilk yükselme sürelerinden indirilir.

YIRMİNCİ MADDE — Üniversite öğretim kurumlarında açılacak aylıklı doçentlikte görevlendirilecekler, 19 neu madde gereğince yapılacak imtihanı başarmış olanlar arasından tüzüğüne göre seçilerek tâyin olunurlar.

YİRİMİ BİRİNCİ MADDE — Doçentlerin görevleri; üniversite öğretim kurumlarında, enstitü ve lâboratuvarlarla işyerlerinde ordinaryüs profesör veya profesörlerin gösterecekleri yolda ders okutmak, pratik çalışmaları, uygulamaları, proje hazırlamalarını ve seminerleri yönetmek, bilimsel araştırmalar ve yayımlar yapmaktır.

YİRİMİ İKİNCİ MADDE — İmtihanı kazanıp da üniversite öğretim kurumlarında aylıkla görevlendirilmemiş bulunan doçentler, seçecekleri bir konu üzerinde ilgili fakülte profesörler kurulunun onamıyla serbest dersler veya konferanslar verebilecekleri gibi, üniversitede geçici bir öğretim işiyle de görevlendirilebilirler. Bu hizmetler için üniversite bütçesindeki ilgili bölümden kendilerine genel hükümlere göre ücret verilebilir.

YİRİMİ ÜÇÜNCÜ MADDE — Üniversite öğretim kurumlarında aylıkla görev-

lendirilecek doçentler, fakülte profesörler kurulunun seçim kararı üzerine rektörün teklifiyle Millî Eğitim Bakanı tarafından tâyin olunurlar.

II

Profesörlük ve Ordinaryüs Profesörlük

YIRMİ DÖRDÜNCÜ MADDE — Üniversite profesörleri, doçentler arasından tüzüğü gereğince seçilirler. Üniversite profesörlüğüne seçileceklerde aranacak şartlar şunlardır :

a) Enaz beş yıl eylemli olarak üniversitelerde doçentlik yapmış veya üniversite doçenti unvanını kazandıktan sonra yedi yıl uzmanlığı ile ilgili bir bilim veya meslek işinde çalışmış bulunmak (Dışarda bir süre çalıştıktan sonra üniversitede görevlendirilen doçentler için bu süre üniversitede geçmiş gibi hesap olunur. Ancak bu sürenin enaz bir yılı üniversite içinde eylemli doçentlikte geçmiş olmak şarttır).

b) Bilimsel erkini ve öğretim yeteneğini, doçentlik imtihanını kazandıktan sonraki yayımları ve çalışmalarıyla tanıtmış olmak.

Herhangi bir ders için profesör bulunamazsa fakülte profesörler kurulu kararıyla o üniversite doçentlerinden biri geçici olarak bu dersle görevlendirileceği gibi diğer üniversitelerin doçentlerinden biri bu görevi geçici olarak yapmak üzere kadrosu ile naklolunabilir. Bu kanunun 22 nci maddesine dayanılarak, bu dersle ağıktan görevlendirilecek üniversite doçentlerinin aylıkları genel hükümlere bağlıdır.

YIRMİ BEŞİNCİ MADDE — Üniversite profesörlerinin görevleri şunlardır :

- a) Üniversite öğretim kurumlarında ders okutmak;
- b) Pratik çalışmaları, uygulama ve proje işlerini, lâboratuvar ve seminerleri yönetmek;
- c) Bilimsel araştırmalar ve yayımlar yapmak ve yaptırmak.

YIRMİ ALTINCI MADDE — Üniversite ordinaryüs profesörleri, bir kürsünün yönetimi için üniversite profesörleri arasından tüzüğü gereğince seçilirler. Kürsü ordinaryüs profesörünün bu görevini yapmağa engel olacak bir durumu çıkarsa, yönetim işi, profesörler kurulu kararı ve senatonun onamı ile başka bir profesöre verilebilir.

Ordinaryüs profesörlük için aranılacak şartlar şunlardır:

- a) Enaz beş yıl profesörlük etmiş olmak;
- b) Üstün değerde bilimsel araştırmalar, yayımlar yapmış bulunmak ve meslekteki üstün başarılarıyla tanınmış olmak.

YIRMİ YEDİNCİ MADDE — Üniversite ordinaryüs profesörlerinin görevleri şunlardır:

- a) Üniversite öğretim kurumlarında bir kürsü idare etmek ve ders okutmak;
- b) Pratik çalışmaları ve seminerleri yönetmek;
- c) Bilimsel araştırmalar ve yayımlar yapmak ve yaptırmak;
- d) Kürsüsüne bağlı öğretim, bilim ve araştırma işlerinde ilgilileri görevlendirmek ve gerekenlerle işbirliği yapmak ve bu alandaki çalışmaları düzenlemek ve denetlemek;

e) Kürsüsüne bağlı öğretim üyelerinin ve yardımcıların çalışmalarını izlemek ve yetişmeleri için gerekli tedbirler almak.

Herhangi bir kürsünün ordinaryüs profesörü bulunmazsa fakülte profesörler kurulunun teklifi ve senatonun kararıyla o üniversite profesörlerinden veya bu

kanun gereğince üniversite profesörü unvan ve yetkisini haiz olanlardan biri geçici olarak o kürsünün yönetiminde görevlendirilebileceği gibi diğer üniversitelerin profesörlerinden biri de, bu görevi geçici olarak yapmak üzere kadrosu ile naklolanabilir. Üniversiteler dışında bulunan profesörler arasından görevlendirileceklere verilecek aylıklar genel hükümlere bağlıdır.

YİRMİ SEKİZİNCİ MADDE — Profesörlerin ve ordinaryüs profesörlerin tâyinleri; fakülte profesörler kurulunun seçimi ve senatonun uygun bulması ve Millî Eğitim Bakanının teklifi üzerine müsterek kararla yapılır.

YİRMİ DOKUZUNCU MADDE — Sözleşme ile üniversitelerde görevlendirilecek yabancı profesörler veya ordinaryüs profesörlerle uzmanlar, fakülte profesörler kurulunun teklifi, senatonun kararı ve Millî Eğitim Bakanının onamı ile tâyin olunurlar. Sözleşme sürelerinin bitmesi dolayısıyla veya başka suretle işlerine son verilmesi de aynı usule bağlıdır. Bunlar öğretim görevleri bakımından bu kanunla aylıklı öğretim üyeleri için konulmuş olan hükümlere bağlıdırlar.

III

Üniversite dışında çalışana ve üniversite tazminatı

OTUZUNCU MADDE — Her üniversite doçenti, profesörü veya ordinaryüs profesörü Devlet memurları için kabul edilmiş olan belli çalışma saatlerinde, görevlerinin gerektirdiği yerlerde bulunmakla, bağlı olduğu bilim ve uzmanlık kolunda araştırma, çalışma ve yayımlar yapmak ve yardımcılara yaptırmakla, öğrencilere belli kabul saatleri ayırarak onlara gerekli alanlarda yardım etmek ve yol göstermekle, profesörler kurulu, fakülte yönetim kurulu veya üniversite senatosu tarafından kendilerine verilen işleri görmekle, üniversitede kurulacak komisyonlarda bulunmakla veya kendilerine verilecek başka geçici görevleri yapmakla ödevlidirler. Ancak, belli çalışma saatlerinden haftada sekiz saati asmamak ve üniversitedeki görevlerine dokunmamak şartıyla meslekleriyle uygun olan, bilim ve uzmanlıklarına giren serbest işleri yapabilirler ve ek görev tazminatını gerektiren hizmetlerden başka, 3656 sayılı kanunun 18 nci maddesi esaslarına göre adı geçen maddede yazılı görevlerden yalnız birini alabilirler.

OTUZ BİRİNCİ MADDE — Üniversite öğretim mesleki üyeleri, 30 ncu maddeye göre dışarda ne gibi işler yapmakta olduklarını veya yapmak istediklerini her öğretim yılı başında bir beyan kâğıdı ile kendi fakülteleri yönetim kuruluna bildirirler. Yönetim kurulu bu beyan kâğıdında bildirilen işleri mahiyet veya zaman bakımından bu kanun hükümlerine aykırı bulursa itiraz eder. Böyle bir itiraz yapıldığı zaman üyenin bağlı olduğu fakülte profesörler kurulu sebeplerini açıklayarak üçte iki çoklukla bu konuda karar verir. Fakülte yönetim kurulu profesörler kurulunun bu kararına katılmadığı veya rektör başka fakültelerin benzer işlerdeki kararlarını farklı gördüğü takdirde iş, senatoca incelenerek karara bağlanır. Senatonun bu karara rektör katılmadığı takdirde o iş hakkındaki kesin karar üniversitelerarası kurulda verilir.

OTUZ İKİNCİ MADDE — Bu kanun hükümlerine göre üniversitelerde veya üniversitelere bağlı öğretim kurumlarında eylemli olarak öğretim görevinde bulunan ve 30 ncu maddeye göre resmî veya özel bir işi bulunmayan doçent, profesör ve ordinaryüs profesörlere aylıklarıyla rektörlük, dekanlık, enstitü müdürlüğü, lâboratuvar şefliği gibi üniversite içinde alınan ücretli yönetim hizmetlerine ait ek görev tazminatlarından ve Devrim Tarihi dersi veya konferans üc-

retlerinden başka üniversitedeki klinik, lâboratuvar, seminer, atelye ve şantiye gibi çalışmalarına karşılık «Üniversite tazminatı» adıyla her ay aşağıdaki miktarlar üzerinden ayrı bir para verilir :

	Lira
Doçentlere	200
Profesörlere	300
Ord. Profesörlere	400

Dördüncü bölüm

Öğretim yardımcıları

OTUZ ÜÇÜNCÜ MADDE — Üniversite öğretim yardımcıları; öğretim görevlileri, okutmanlar, uzmanlar ve tercümecilerle asistanlardır.

OTUZ DÖRDÜNCÜ MADDE — Üniversitelerin bu kanunun 20 nci veya 24 ncü maddeleri gereğince tâyin edilmiş doçenti bulunmayan dersleri için geçici olarak ve herhangi bir dersin özel bir bilgi ve uzmanlık isteyen konularının öğretim ve uygulaması için geçici veya sürekli olarak, başka bir resmî görevde çalışan veya serbest meslek sahibi bulunanlardan kendi uzmanlık alanlarındaki çalışma veya eserleriyle tanınmış kimseler, «Öğretim görevlisi» unvanıyla memur edilebilirler.

Öğretim görevlisi, fakülte profesörler kurulunun teklifi ve senatonun onamı ile ve münhal esas veya yardımcı öğretim üyeleri kadrolarından biri karşılık gösterilmek üzere tâyin olunurlar. Bunların görevlerine son verilmesi de tâyinlerindeki usule bağlıdır.

Bu gibilerden resmî bir görevden nakil suretiyle tâyin edilmiş olanlara kendi dereceleri üzerinden aylık verilir. Esas görevleri üzerinde kalmak üzere tâyin edilecekler 3656 sayılı kanunun değişik 18 nci maddesine veya 3888 sayılı kanuna göre aylık veya ücret alırlar. Serbest mesleklerden olanlara da kanunlara göre alabilecekleri aylık veya ücret verilir.

OTUZ BEŞİNCİ MADDE — Okutmanlar, dil dersleri veya eski dillerde yazılmış metinlerin çözümlenmesi gibi yardımcı öğretim işleriyle görevlendirilenlerdir. Bunlar fakülte yönetim kurulunun kararı ve rektörün onamıyla tâyin olunurlar. Durumlarına ve genel hükümlere göre aylık veya ücret alırlar.

OTUZ ALTINCI MADDE — Uzmanlar; lâboratuvarlarda, kitaphklarda, enstitü ve atelyelerde öğretimle doğrudan doğruya veya dolayısıyla ilgili olan ve özel bir bilgi veya uzmanlığa ihtiyaç gösteren bir işle görevlendirilen yardımcılarıdır. Bunlardan fakültelerle fakültelele bağlı kurumlarda çalışanlar fakülte yönetim kurullarının kararı ve doğrudan doğruya rektörlüğe bağlı kurumlarda çalışanlar üniversite yönetim kurulunun kararı üzerine rektörün onamıyla tâyin olunurlar. Aylık veya ücretleri genel hükümlere göre verilir.

OTUZ YEDİNCİ MADDE — Tercümeciler, sözlü veya yazılı tercüme işlerinde geçici veya sürekli olarak çalıştırılan yardımcılarıdır. Bunlardan fakültelerle fakültelele bağlı kurumlarda çalışanlar fakülte yönetim kurullarının kararı ve doğrudan doğruya rektörlüğe bağlı kurumlarda çalışanlar üniversite yönetim kurulunun kararı üzerine rektörün onamıyla tâyin olunurlar. Aylık veya ücretleri 3656 sayılı kanunun 6 ncü maddesi uyarınca genel hükümlere göre verilir.

OTUZ SEKİZİNCİ MADDE — Asistanlar üniversite öğretim mesleği için her kürsünün gerektirdiği şartlara ve asistanlık yönetmeliğine göre seçilirler.

Her kürsünün başındaki ordinaryüs profesör veya bu görevi yapan öğretim üyelerinin teklifi ve fakülte yönetim kurulunun onamiyle rektör tarafından aday olarak tâyin edilirler.

Asistanlar, bir yıl aday olarak çalışırlar. Başarısı görülenlerin bağlı oldukları kürsü ordinaryüs profesörünün veya bu görevi yapan ilgili öğretim üyelerinin teklifi üzerine fakülte yönetim kurulu kararıyla rektör tarafından asillikleri onanır. Gerekli görülenlerin adaylık süreleri ilgili ordinaryüs profesör veya öğretim üyesinin teklifiyle bir yıl daha uzatılabilir.

Doktora yapmamış veya tıpta uzmanlık yetkisi kazanmamış ve mühendislik veya mimarlıkta veya uzmanlık sınıfı bulunmayan tıp dallarında geçici altıncı ve yedinci maddelere göre yeterlik imtihanı vermemiş asistanlar, asilliklerinin onandığı tarihten başlayarak üç yıl içinde doktora veya uzmanlık veya yeterlik imtihanını vermekle ödevlidirler. Buna bu süre içinde sağlamayanların veya üniversitede asistan olarak çalışmakta devamları gerekli görülmiyenlerin tâyinlerindeki usule uyularak üniversite asistanlığı ile ilgileri kesilir.

Asillığı onanmış ve doktora yapmış yahut tıpta uzmanlık veya mimarlık ve mühendislik ile uzmanlık sınıfı bulunmayan tıp dallarında geçici altıncı ve yedinci maddeler uyarınca yeterlik imtihanını başarmış olan asistanlara, doçentlik imtihanı için yapacağı bilim araştırmalarına başladığı ilgili fakülte profesörler kurulu tarafından belirtildiği tarihten başlayarak bu araştırma ve çalışmaların gerektirdiği süre için, üç yılı aşmamak üzere, aylıklarından başka her ay elli lira verilir.

OTUZ DOKUZUNCU MADDE — Üniversite öğretim meslekinin tabii kaynağı olan asistanlığa tâyin edilebilmek için Devlet hizmetine girmekte aranan genel şartlardan başka şunlar istenir:

- a) Görev alacağı bilim kolu ile ilgili bir yüksek öğrenim diploması almış olmak;
- b) Yabancı bilim dillerinden birini çalışacağı dalda gerekli bilimsel incelemeleri yapacak derecede bilmek.

KIRKINCI MADDE — Üniversite asistanlarının görevleri şunlardır:

- a) Fakülte profesörler kurulunca yanına verildiği ordinaryüs profesör, profesör veya doçentin lüzum göstereceği öğretim ve uygulamalarında hazır bulunmak;
- b) Kendisine verilen göreviyle ilgili tercüme, inceleme, araştırma, uygulama ve yayım vazifelerini vaktinde ve düzenli yapmak;
- c) Yanında bulunduğu öğretim üyesinin göstereceği yolda öğrencilerin, çalışma, araştırma ve uygulamalarına yardım etmek.

Beşinci bölüm

Memurlar ve hizmetliler

KIRK BİRİNCİ MADDE — Her üniversitede rektörün emrinde ve üniversite yönetim örgütünün başında bir genel sekreter ile saymanlık işleri, zatişleri, yazı işleri ve kitaplık müdürleri ve bunların maiyetlerinde büro ve içişletme işlerini yapmak üzere memur ve hizmetliler bulunur. Bu memur ve hizmetliler arasın-

daki iş bölümü, rektörün onamından sonra uygulanmak üzere, genel sekreterce yapılır.

KIRK İKİNCİ MADDE — Her fakülte dekanının emrinde ve fakülte yönetim örgütünün başında bir fakülte sekreteri ve maiyetinde fakülte kadrolarına göre gereği kadar memur ve hizmetli bulunur. Bunların arasındaki iş bölümü, dekanın onamından sonra uygulanmak üzere, fakülte sekreterliğince yapılır.

KIRK ÜÇÜNCÜ MADDE — Üniversite genel sekreteri ile zatisleri, yazı işleri ve kitaplık müdürleri üniversite öğretim mesleki üyeleri dışında olmak üzere üniversite yönetim kurulu kararı, fakülte sekreterleri fakülte yönetim kurulu kararı üzerine rektörün teklifi ile Millî Eğitim Bakanı tarafından tâyin olunurlar. Saymanlık işleri müdürleri ile memurları Maliye Bakanlığınca tâyin edilirler. Diğer aylıklı memurların tâyinleri fakültelerde dekanların, üniversite merkez örgütünde genel sekreterin teklifi üzerine rektör tarafından yapılır.

Hizmetlilerden rektörlüğe bağlı olanları genel sekreterin inhası üzerine rektör, fakültelere bağlı olanlarından klinik ve enstitüler hizmetlilerini ordinaryüs profesör veya enstitü müdürlerinin inhasıyla, diğerlerini doğrudan doğruya dekanlar tâyin ederler.

KIRK DÖRDÜNCÜ MADDE — Üniversite ve fakültelerle bunlara bağlı kurumlarda çalışan memur ve hizmetliler hakkında bu kanun ile belirtilen hükümler dışında tâyin, aylık, yolluk, emeklilik, disiplin işleri bakımından genel hükümler uygulanır.

Altıncı bölüm

Disiplin işleri

KIRK BEŞİNCİ MADDE — Her üniversitede öğretim üyelerinin ve öğretim yardımcılarının her türlü disiplin işleri senato tarafından incelenerek karara bağlanırlar.

KIRK ALTINCI MADDE — Üniversite öğretim üyelerinden bu kanun ile belirtilen üniversite eğitim ve öğretim görevlerinden kendilerine düşenleri uygun yolda yerine getirmiyenlere veya meslek veکار ve haysiyetine uymayan hareketlerde bulunanlara, fakülte veya üniversite yönetim kurullarının teklifi üzerine hareketlerinin senatoca kestirilecek ağırlığına veya aşağıdaki fıkralarda belirtilen hallerde göre, şu disiplin cezaları verilir :

a) Göreve dikkati çekme - Yazı ile bildirilir ve kütüğe geçer.

b) Kusur bildirme - Görevi yahut meslek veکار ve haysiyetini ilgilendiren hallerden dolayı kusurlu sayılmaktır.

c) İşten çekilmiş sayma - Tâyin edildiği göreve mazeretsiz on beş gün içinde başlamayanlar, sürekli olarak sekiz gün veya bir öğretim yılı içinde topu yirmi gün özürsüz olarak işi başına gelmeyenler hakkında uygulanır.

d) Üniversite öğretim mesleğinden çıkarma - Üniversite öğretim mesleğinde kalmasına yer bırakmayacak kadar şeref ve haysiyet kırıcı bir suç işleyenlerin üniversite öğretim mesleğinden çıkarılmasıdır (Bu gibilerin akademik unvanlarını taşıyıp taşıyamıyacakları üniversite senatolarınca ayrıca karar altına alınır).

«a» fıkrasında yazılı ceza, senatoca veya doğrudan doğruya dekan veya rektörler tarafından verilir. «b», «c» ve «d» fıkralarındaki cezalar senatoca karar altına alınır. Rektörlükçe kütüğe geçirilir ve yazı ile ilgiliye bildirilir.

KIRK YEDİNCİ MADDE — Üniversite öğretim üyeleri hakkında verilmesi gereken Devlet memurluğundan çıkarma, sınıf veya kıdem indirme, aylık kesme cezaları, Memurlar Kanununun genel hükümlerine bağlıdır. Bu yoldaki kararlar da yine üniversite senatosunca verilir. Memurlar Kanununun 33 ve 49 ncu maddeleri hükümlerine göre Devlet memurluğundan çıkarılanlar, üniversite öğretim mesleği yetki, unvan ve haklarından da kesin olarak mahrum edilirler.

KIRK SEKİZİNCİ MADDE — Senatonun disiplin kararlarına, göreve dikati çekmeden başka hallerde, bildirme tarihinden başlayarak on gün içinde ilgililerce itiraz edilebilir. Bu itirazlar üniversitelilerarası kurulda incelenir. Bu kurulun kararları takdire bağlı, son ve kesindir. Başka hiçbir mercie başvurulamaz.

KIRK DOKUZUNCU MADDE — Üniversite öğretim mesleği üyelerinin memurluk görevleri dolayısıyla veya görevlerini yapmak sırasında işledikleri suçlar üzerine «Memurin Muhakematı Kanunu» nu gerektirdiği ilk soruşturma, rektörün gereğine göre tâyin edeceği bir veya iki tahkikçi tarafından yapılır. Rektörler hakkında yapılacak soruşturma tahkikçilerini Millî Eğitim Bakanı tâyin eder.

Soruşturma kâğıtları ve fezleke Millî Eğitim Bakanı tarafından Danıştaya gönderilir. Yargılamanın gerekliliğine veya gereksizliğine Danıştayın ilgili dairesince karar verilir. Bu kararlara karşı ilgililer veya Millî Eğitim Bakanı tarafından yapılacak itirazlar Danıştay Genel Kurulunda incelenerek son karara bağlanır.

ELLİNCİ MADDE — Üniversite öğretim mesleği üyeleri, bu kanunda yazılan sebep ve hükümler dışında görevlerinden çıkarılamazlar ve akademik unvanlarından mahrum edilemezler. Başka bir işe geçmek veya çekilmek veyahut işten çekilmiş sayılmak yoluyla öğretim görevlerinden ayrılanlar akademik unvanlarını taşırlar.

ELLİ BİRİNCİ MADDE — Üniversite ve fakültelerle bunlara bağlı kurumlarda görevli memurların disiplin işlerine bakmak üzere her üniversitede genel sekreterin başkanlığında üniversite zatisleri ve yazı işleri müdürleriyle işi görüşülenin bağlı bulunduğu fakülte sekreterinden kurulmak üzere bir «Memurlar Disiplin Komisyonu» bulunur. Bu komisyonun kararlarına karşı ilgililerce kararın kendilerine yazı ile bildirildiği tarihten başlayarak on gün içinde üniversite yönetim kuruluna itiraz olunabilir. Bu kurulun bu konudaki kararları kesindir.

Üniversite Memurlar Disiplin Komisyonu başkan ve üyelerinin disiplin işleri ilk olarak üniversite yönetim kurulunda incelenir ve bildirildiği tarihten başlayarak on gün içinde itiraz yapıldığında senatoca kesin karara bağlanır.

Yedinci bölüm

Malî hükümler

ELLİ İKİNCİ MADDE — Üniversiteler ve bunları oluşturan fakültelerden ve ikinci madde uyarınca tüzelkişiliği haiz enstitü ve kurumlardan herbiri bağış ve vasiyet kabulüne, istikraz ve benzerlerinden başka her türlü hukuki işlemler yapmağa yetkilidirler ve kendilerine bağışlanan veya vasiyet edilen gayrimenkul mallarla bağışlanan veya vasiyet edilen paralar karşılığında iktisap ettikleri gayrimenkul mallar, adlarına tapu siciline kaydolunur.

ELLİ ÜÇÜNCÜ MADDE — Üniversiteler birer katma bütçe ile yönetilir. Bir üniversiteye bağlı olmyan fakültelerin giderleri, genel bütçenin fakülteler kısmında ayrı ayrı gösterilir.

Üniversite merkez örgütü ile doğrudan doğruya üniversiteye bağlı kurumların ita âmiri rektördür. Tahakkuk memurlarını rektör tâyin eder. Fakültelerin ita âmirleri dekanlardır. Tahakkuk memurlarını kendileri tâyin ederler.

ELLİ DÖRDÜNCÜ MADDE — Üniversitelerin ve bunları oluşturan fakülte ve kurumların gelir kaynakları şunlardır :

- a) Genel bütçeden verilecek ödenek;
- b) Özel idare ve belediyelerce ve başka kurumlarca yapılacak yardımlar;
- c) Üniversite, fakülte ve bunlara bağlı kurumlarca alınan harçlar ve ücretler;
- d) Üniversite ve fakültelerle bunlara bağlı enstitü ve kurumlarda yaptırılacak araştırma ve danışmalar karşılığı olarak ilgili kuruluş veya kişilerden alınacak paralar;
- e) Yayımların satış gelirleri;
- f) Üniversite, fakülte ve bunlara bağlı kurumların menkul ve gayrimenkul mallarının gelirleri;
- g) Enstitü, lâboratuvar, klinik ve poliklinik gelirleri;
- h) Döner sermayeli işlerden elde edilecek kârlar;
- i) Bağışlar ve vasiyetler.

ELLİ BEŞİNCİ MADDE — Öğrencilerden alınacak harçlarla enstitü, lâboratuvar, klinik ve poliklinik hizmet ve giderleri karşılığı olarak öğrencilerden veya ilgililerden alınabilecek ücretlerin tutarını, çeşitlerini, alınma şekillerini ve yapılan işler karşılığında alınan ücretlerden ısı yapanlara verilecek miktarları senatolar kararlaştırır.

ELLİ ALTINCI MADDE — Bağış ve vasiyetlerin kullanılmasında bağışçıların veya vasiyet yapanların koydukları, temına göre muteber kayıtlara ve şartlara uyulur.

ELLİ YEDİNCİ MADDE — Üniversitelerin bütçe hazırlıkları şu yolda yapılır:

- a) Üniversite merkez örgütü ile doğrudan doğruya rektörlüğe bağlı kurumların bütçe hazırlıklarını genel sekreterlik;
- b) Fakülte ve bunlara bağlı kurumların bütçe hazırlıklarını fakülte profesörler kurulları;

Her yıl Mayıs ayı sonuna kadar bitirerek tekliflerini üniversite yönetim kurulu-na verirler.

Üniversite yönetim kurulu bütçe incelemeleri sırasında Ekonomi ve Maliye kürsülerini uygun göreceği öğretim üyelerinden birini danışman olarak görüşmelerinde bulundurur. Bu suretle bütçe tasarısı incelenmesine çağrılan öğretim üyesi yürürlükte olan bütçenin uygulanması sonuçlarını ve faydalı bulunduğu tedbirleri bir rapor halinde hazırlayıp bütçe teklifinin incelenmesinden önce senatoya vermekle de ödevlidir.

Bütçe teklifi gerekeceyle birlikte senatoda son şeklini aldıktan sonra gereği yapılır.

ELLİ SEKİZİNCİ MADDE — Üniversite ve fakültelerle bunlara bağlı enstitü ve kurumlardan gerekli görülenler için kullanılmak üzere, her üniversiteye 300.000 ve bir üniversiteye bağlı olmyan her fakülteye 50.000 liraya kadar bütçeye

konuacak ödeneklerinden döner sermaye verilebilir.

Bu döner sermayelerin fakülte, esutitü ve kurumlar arasında dağıtılması, gerekinde birinden ötekine aktarılması üniversite yönetim kurullarınca yapılır.

ELLİ DOKUZUNCU MADDE — Üniversite, fakülte ve bunlara bağlı kurumlar tarafından yapılan bilim ve teknik inceleme ve araştırmalar ile yayımların gerektireceği her türlü giderler hakkında, 2490 sayılı kanunun hükümleri uygulanmaz. Bu işlerde uygulanacak esaslar senatolarca belirtilir.

ALTMIŞINCI MADDE — Üniversite senatoları, bütçedeki ödeneğinden lisans ve doktora öğrencilerine yapılacak her türlü yardımlarda uygulanacak esasları koymağa ve haklarında 2919 sayılı kanunun dördüncü maddesi hükümleri uygulanmak şartıyla lisans öğrencileri için ayda yetmiş beş, doktora öğrencileri için ayda yüz liraya kadar fakülteler emrine burslar ayırmağa yetkilidirler. Senatoların bu konudaki kararları fakülte yönetim kurullarınca uygulanır.

ALTMIŞ BİRİNCİ MADDE — Kendilerine ek görev olarak döner sermaye saymanlığı ve memurluğu verilen, üniversitenin aylıklı memurlarına döner sermayeli işin gelirinden ödenmek üzere ayda 30 liradan 100 liraya kadar ücret verilebilir.

Sekizinci bölüm

Müteferrik hükümler

ALTMIŞ İKİNCİ MADDE — Doçent, profesör ve ordinaryüs profesörleri; bilimsel çalışmalarının memleket içinde ve dışında gerektirdiği inceleme gezilerini yapmak, çalışma veya araştırmalar için belli yerlerde incelemelerde bulunmak, belli bir işi doğrudan doğruya yapmak veya yapılmasını yönetmek gibi bilim ve meslek hizmetleri için, fakülte profesörler kurulunun kararı ile bağlı oldukları üniversite dışında, geçici olarak görevlendirmeye rektörler yetkilidirler. Bu yolda görevlendirilenler aylıklarını kendi üniversitelerinden almakla beraber başka yerlere gönderilmiş işeler geçici görev yolluklarını, üniversite hesabına gönderdikleri takdirde kendi üniversitelerinden, başka daire ve idarelerce istenmişlerse o daire veya idareden alırlar. Üniversite hesabına memleket dışına gönderilmesi halinde kendilerine verilecek yolluklar hakikî yol masrafları ödenmek ve gündelikleri memleket içi gündeliklerinin iki mislini aşmamak üzere senatolarca belirtilir. Çalışmalarının gerektirdiği her çeşit idari ve teknik harcamalar, işin ilgili bulunduğu bütçeden ödenir. Bu kanunun 30 ve 32 nci maddeleri bunlar hakkında da uygulanır.

Üniversite öğretim üyelerinden herhangi birini, ilgili fakülteler profesörler kurullarının teklif ve kararıyla başka üniversite veya fakültelerin öğretim hizmetlerinde en çok iki yılı aşmamak üzere kendi kadrolarıyla nakledilmek suretiyle görevlendirmeğe rektörler yetkilidir.

ALTMIŞ ÜÇÜNCÜ MADDE — Üniversite ordinaryüs profesörleri ve profesörleri her türlü protokol işlerinde Yargıtay, Danıştay ve Sayıştay üyeleri için uygulanan usullere bağlıdırlar.

ALTMIŞ DÖRDÜNCÜ MADDE — Yetkisi olmaksızın üniversite öğretim üyelerine mahsus akademik unvanları veya üniversite, fakülte ve bunlara bağlı

kurumlara mahsus unvan ve alâmetleri kullanmak yasaktır. Bu yasağa aykırı hareket edenler bundan menolunacakları gibi haklarında Türk Ceza Kanunu hükümleri de uygulanır.

ALTMİŞ BEŞİNCİ MADDE — Yedeksubaylarla yedek askerî memurlar hakkındaki 9 . XII . 1927 tarihli ve 1076 sayılı kanunun 25 nci maddesinin 10 sayılı fıkrasında yazılı Millî Eğitim Bakanlığı mensupları arasına üniversite öğretim üyeleri de eklenmiştir.

ALTMİŞ ALTINCI MADDE — Üniversite profesörler ve ordinaryüs profesörlerinden öğretim görevini yapabilecek durumda buldukları ilgili üniversite senatosunca kabul olunanlar, emeklilik bakımından, yaş tahdidi hükümlerinden ayrık tutulurlar.

ALTMİŞ YEDİNCİ MADDE — Devlet adına üniversitelerde yatılı veya burslu olarak yetiştirilecek öğrencilerin sayıları ve öğrencilerden genel şartlar dışında aranacak özel kabul şartları üniversitelerin düşünceleri de alınmak suretiyle her yıl ilgili bakanlıklarla Millî Eğitim Bakanlığı arasında kararlaştırılır ve üniversitelere öğrenci yazılması başlamadan en az bir ay önce bildirilir.

ALTMİŞ SEKİZİNCİ MADDE — Yatılı veya burslu olarak Devletçe üniversitelerde okutulan öğrencilerin yazılma, öğretim, lâboratuvar, tasdikname, mütihana harç ve ücretleri ilgili bakanlıklar veya idarelerce ödenir.

ALTMİŞ DOKUZUNCU MADDE — Bu kanunda sözü geçen jüri ve kurullarla fakülte ve üniversite kurullarında ve senatoda her üye oyunu kabul veya ret yolunda vermeye ödevlidir.

YETMİŞİNCİ MADDE — Üniversiteler ve fakültelerde bunlara bağlı kurumlarda görev alanların sicilleri üniversite zatişleri müdürlüklerinde tutulur. Bunların bütün zatişleri genel hükümlere göre üniversitelere yürütülür.

YETMİŞ BİRİNCİ MADDE — Üniversite öğretim üyeleriyle yardımcıların ve memurlarının izin işleri Memurlar Kanununun genel hükümlerine bağlıdır. Bunlardan Memurlar Kanununun 79 ncu maddesi gereğince verilecekleri, üniversite merkez örgütünde çalışanlara rektörler, fakültelele bağlı olanlara dekanlar verir. Bundan yukarı izinler rektörlükçe verilir.

Fakülte dekanlarının izinlerini rektörler, rektörlerin izinlerini de Millî Eğitim Bakanı verir.

YETMİŞ İKİNCİ MADDE — Bu kanun gereğince üniversitelerde eylemli öğretim görevi alacak doçent, profesör ve ordinaryüs profesörlerin seçimlerinin ne yolda yapılacağı ve nitelikleri ile kendi alanlarında bilim araştırmaları için gerekli derecede hangi eski veya yeni dilleri bilmeleri icap ettiği bir tüzükle belirtilir.

Doçentlerin profesörlüğe seçilebilmeleri için 18 nci madde uyarınca imtihanını verdikleri yabancı bilim dillerinden başka bir yabancı bilim dilinde inceleme ve araştırma yeterliğinde bulduklarını da bir imtihanla belirtmeleri şarttır.

YETMİŞ ÜÇÜNCÜ MADDE — Bu kanunun yayınından sonra bir üniversite içinde açılacak yeni fakültelerin kuruluşlarında, ilk görevlendirilecek öğretim üyeleri senatoların, bir üniversiteye bağlı olmayarak açılacak fakültelerin kuruluşlarında ilk görevlendirilecek öğretim üyeleri üniversitelerarası kurulun seçimiyle tayin olunurlar.

YETMİŞ DÖRDÜNCÜ MADDE — Bir rektörlüğe bağlı olmayan fakültelerin dekanları rektörlere, yönetim kurulları üniversite yönetim kurullarına, profesör kurulları senatolara bu kanunla verilmiş olan görevleri de yapmakla ödevlidirler.

YETMİŞ BESİNCİ MADDE — Bu kanunun yayımından önce İstanbul Üniversitesi ile İstanbul Teknik Üniversitesi ve bunlara bağlı öğretim kurumlarında, Ankara Hukuk, Dil ve Tarih - Coğrafya, Fen ve Tıp Fakültelerinde kazanılmış öğretim üyeliği unvanları yetkileri ve hakları saklı tutulur.

YETMİŞ ALTINCI MADDE — Üniversite öğretim mesleki üyesi iken milletvekilliğine seçilenlerin veya memleket içindeki bir araştırma veya uzmanlık kurumunda mesleki dâhilinde çalışmak üzere görevlendirilenlerin veyahut Hükümetin müsaadesiyle yabancı bir öğretim kurumunda aynı sıfat ve yetki ile çalışanların üniversiteye dönüşlerinde bu suretle dışarda geçirdikleri süreler hesaba katılmak suretiyle aylık dereceleri yükseltilir. Kadro ve meslek unvan ve sıfatlarını kazanma ile ilgili hükümler saklıdır.

YETMİŞ YEDİNCİ MADDE — Bu kanunun hüküm koymadığı hallerde genel hükümlere uyulur.

YETMİŞ SEKİZİNCİ MADDE — Ankara'daki Hukuk, Dil ve Tarih - Coğrafya, Fen ve Tıp Fakültelerini içine almak üzere «Ankara Üniversitesi» kurulmuştur.

YETMİŞ DOKUZUNCU MADDE — 1416, 3458, 4121, 4204, 4635, 4489 ve 4499 sayılı kanunlar hükümleri saklı kalmak üzere Ankara ve İstanbul Üniversite ve fakülteleri ve İstanbul Teknik Üniversitesiyle ilgili kanunlarla 2777 sayılı kanunun 6 ncı maddesi ve 4 Mart 1326 tarihli kanun yürürlükten kaldırılmıştır.

Dokuzuncu bölüm

Geçici hükümler

GEÇİCİ BİRİNCİ MADDE — Bu kanun hükümlerine uygun olmak üzere Ankara ve İstanbul Üniversiteleriyle İstanbul Teknik Üniversitesinin kuruluş kadroları hakkındaki kanun tasarıları, ençok Ekim 1946 ayı sonuna kadar Büyük Millet Meclisine sunulmuş bulunacaktır. Bu kadrolar Büyük Millet Meclisince kabul edilinceye kadar bu kanunun yayımı tarihinde yürürlükte bulunan kadroların uygulanmasına devam edilir. Bu kadrolarda görevli memur ve hizmetliler yeni kadrolar yürürlüğe girinceye kadar bu kanunun kabul ettiği yeni hizmetleri yapmakla görevlendirilebilir.

GEÇİCİ İKİNCİ MADDE — 1947 yılı üniversite katına bütçeleri yürürlüğe girinceye kadar üniversitelerin ihtiyaçları Millî Eğitim Bakanlığı bütçesindeki ödeneklerle sağlanmağa devam olunur.

GEÇİCİ ÜÇÜNCÜ MADDE — Bu kanunun yayımıyla kurulacak olan Ankara Üniversitesinin rektörlük kadrosu ile her üç üniversitede kurulması gerekli saymanlık müdürlükleri kadroları 3656 sayılı kanuna bağlı 1 sayılı cetvelin Maliye ve Millî Eğitim Bakanlıkları ve rektörlük ek görevine ait 2 sayılı cetvelde gösterilen kadro 4644 sayılı kanuna bağlı 3 sayılı cetvelin Millî Eğitim Bakanlığı kısımlarına eklenmiştir.

GEÇİCİ DÖRDÜNCÜ MADDE — Ordinaryüs profesör veya profesör sayısı beşi geçmeyen fakültelerde profesörler kurulu kurulmaz. Bu fakültelerin profesörler kuruluna ait işleri yönetim kurulunca yürütülür. Yalnız öğretim üyesi seçimleriyle ilgili işler, üniversitelerarası kurulun uygun bulacağı benzeri bir fakülte profesörler kuruluna ilgili fakülte profesörlerinin katılımı suretiyle kurulacak geçici kurul tarafından yapılır.

GEÇİCİ BEŞİNCİ MADDE — Teknik üniversitelerin türlü mühendislik ve mimarlık kolları meslek derslerinin profesörlüklerine, dışarda meslek çalışmaları, eserleri ve yayımlarıyla üstün başarılı uzman olarak tanınmış kimseler de, fakülte profesörler kurullarının üçte iki çoğunlukla yapacakları teklif, senatoca uygun görülme ve üniversitelerarası kurulca onanmak şartıyla tâyin olunabilirler. Bu maddenin uygulanma süresi on yıldır.

GEÇİCİ ALTINCI MADDE — Yeter sayıda doktora yapmış yüksek mühendis veya yüksek mimar yetişinceye kadar, on yıl süre ile Teknik Üniversitenin mühendislik ve mimarlıkla ilgili kürsülerinin doçentlik imtihanlarına girmek isteyen yüksek mühendis veya yüksek mimarlardan doktora yapmış olmak kaydı aranmaz. Yalnız bu gibilerin yüksek mühendis veya mimar diploması aldıktan iki yıl sonra girebilecekleri «Yeterlik» imtihanını başarmış bulunmaları şarttır. Bu imtihanların konuları, şekilleri ve ilgililerin yapmaları gerekli staj süreleri özel bir tüzükle belirtilir.

GEÇİCİ YEDİNCİ MADDE — Üç yıllık kıta hizmetini yapmış asker doktorlarla Sağlık Bakanlığına dört yıllık mecburi hizmetini cylemler olarak yapmış sivil doktorlardan uzmanlık imtihanını kazandıktan sonra doçentlik imtihanına girmek isteyenler, iki yıl beklemeden imtihana girebilecekleri gibi tıpta uzmanlık kolu bulunmayan kürsülerin doçentlikleri için üç yıl o kollarında başarı ile asistanlık etmiş ve yeterliğini bir imtihana belirtmiş olmak da yeter görülür. Bu hükmün süresi beş yıldır.

GEÇİCİ SEKİZİNCİ MADDE — Bu kanun gereğince kurulacak üniversite ve fakülte organlarıyla ilgili ilk seçimler kanunun yayımlandığı tarihi takip eden 30 gün içinde yapılır. İlk seçilecek rektörlerin ve senatoların seçimli üyelerinin seçim süreleri üç yıldır. Seçimler yapılmaya kadar bu kanunun yayımından önce tâyin edilmiş olan rektör ve dekanlar görevlerine devam ederler.

Bu rektör ve dekanlar, bu kanun hükümlerince rektör ve dekan seçilmelikleri ve öğretim görevinde buldukları takdirde 7 ve 11 nci maddelerde sözü geçen önceki rektör ve dekan sıfatıyla yönetim kurullarına ve senatolara girerler.

GEÇİCİ DOKUZUNCU MADDE — Esas görevi üniversite dışında olup da 3888 sayılı kanuna göre üniversite veya fakültelerde akademik ünvanlarla öğretim işi yapanlar, bu ünvanlarını ve görevlerini muhafaza edecekleri gibi bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihten başlayarak beş yıl içinde öğretim görevini yerine getirecekleri aylık derecesi üzerinden öğretim üyeliğine geçebilirler.

GEÇİCİ ONUNCU MADDE — Bu kanunun yayımından önce doçentlik imtihanlarını başarmış veyahut profesörlüğe seçilmiş veya yükseltilmiş olup da bu kanunun yayımlandığı tarihte işlemleri tamamlanmamış olanların hakları saklı tutulur.

Kanunun yayımından önce doçentlik tezi verilmek suretiyle başlanmış olan doçentlik imtihanları eski esaslara göre sonuçlandırılır.

GEÇİCİ ON BİRİNCİ MADDE — Bu kanunun yayımı tarihinde ayrı ayrı üniversitelerde veya okullarda öğretim üyeliği bulunanlar, bu kanunun yayımını takip eden yirmi gün içinde hangi görevlerini esas kabul ettiklerini ilgili üniversiteler rektörlüklerine yazı ile bildirmekle ödevlidirler. Yeğledikleri görevin kadro aylığı hak kazanmış oldukları derecenin altında bulunduğu takdirde aradaki fark tazminat olarak kendilerine ödenir. Bu gibiler derecelerine uygun olarak ilk açılacak kadrolara tâyin olunurlar. Bu suretle arada geçen süre kazanılmış derecelerine karşılık olan kadro la geçmiş sayılır.

GEÇİCİ ON İKİNCİ MADDE — Bu kanunun yayımı tarihinde üniversitelerde asistan olarak görevli bulunanların 38 nci madde ile geçici 6 ve 7 nci maddeler gereğince vermekle ödevli oldukları doktora uzmanlık veya yeterlik imtihanları için belirli süre, bu kanunun yayımı tarihinden başlar.

Ancak bunların doçentlik imtihanlarına girişlerinde, asistanlıkta geçirdikleri eylemli hizmet sürelerinin iki yıldan fazla olan kısmının yarısı, doktora imtihanını verdikten veya tipta uzmanlık yetkisini kazandıktan veyahut mühendislik veya mimarlıkta yeterlik imtihanını başardıktan sonra on sekizinci maddenin (B) fıkrası gereğince eylemli olarak çalışmakla ödevli buldukları hizmet süresinden indirilir.

GEÇİCİ ON ÜÇÜNCÜ MADDE — Bu kanunun yayımından önce Gülhane Askerî Doktorluk Tatbikat Okulunda profesör unvanını kazanmış olanlar, bu kanun hükümlerine göre üniversite profesörü seçilebilirler.

GEÇİCİ ON DÖRDÜNCÜ MADDE — Bu kanunun 32 ve 38 nci maddelerinde yazılı üniversite tazminatı ile asistan ödenekleri 1946 yılı içinde Bütçe Kanununa bağlı (A) işaretli cetvelin Millî Eğitim Bakanlığı kısmındaki memur aylıkları ve temsil ödeneği maddesinden verilir.

GEÇİCİ ON BEŞİNCİ MADDE — Bu kanuna ilişkin (3) sayılı cetvelde yazılı hizmetli kadroları, 1946 yılı Bütçe Kanununa bağlı (D) işaretli cetvelin Maliye ve Millî Eğitim Bakanlıkları kısımlarına eklenmiştir.

GEÇİCİ ON ALTINCI MADDE — Bu kanunun yayımı ile kurulacak olan Ankara Üniversitesi rektörlüğünün her türlü giderleri karşılığı olarak 1946 yılı Bütçe Kanununa bağlı «A» işaretli cetvelin Millî Eğitim Bakanlığı kısmındaki 533 ücü bölümünde açılan 5 nci maddeye 15 000 lira olağanüstü ödenek konulmuştur.

GEÇİCİ ON YEDİNCİ MADDE — 4304 sayılı kanun gereğince İstanbul Teknik Üniversitesi için yapılmış ve değiştirilmiş bu kanunun yayımından önce başlanmış olan işlerin tamamlanmasına Millî Eğitim Bakanlığınca devam olunur.

SEKSENİNCİ MADDE — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

SEKSEN BİRİNCİ MADDE — Bu kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

15 Haziran 1946

[1] SAYILI CETVEL*Ankara Üniversitesi Rektörlüğü*

D.	Görevin çeşidi	Sayı	Aylık	D.	Görevin çeşidi	Sayı	Aylık
4	Genel sekreter	1	90	<i>Üniversiteler Saymanlık Müdürlükleri</i>			
6	Zatışleri Müdürü	1	70	5	Saymanlık müdürü	3	80
6	Yazı işleri müdürü	1	70	7	» müdür yardımcısı	3	60
6	Kitaplık müdürü	1	70	10	Birinci mümeyyiz	3	35
7	Kitaplık uzmanı	2	60	11	Memur	4	30
10	Birinci mümeyyiz	2	35	12	»	4	25
11	Memur	3	30	13	»	4	20
12	»	3	25				

[2] SAYILI CETVEL

Görevin çeşidi Sayı Ücret

<i>Ankara Üniversitesi</i>		
Rektör	1	400

[3] SAYILI CETVEL

Görevin çeşidi	Sayı	Ücret	Görevin çeşidi	Sayı	Ücret
<i>Ankara Üniversitesi Rektörlüğü</i>				3	40
Daktilo (Yabancı dil bilmesi şarttır)	1	170	Dağıtıcı	1	60
»	3	100	<i>Maliye Bakanlığı</i>		
Katdeks memuru	1	140	<i>Üniversite Saymanlık Müdürlükleri</i>		
Başodacı	1	60	Daktilo	4	85
Odaçı	3	50	Odaçı	3	50

Cumhurbaşkanlığına yazılan tezkerenin tarih ve numarası :

14 . VI . 1946 ve 1/579

Bu kanunun ilânının Başbakanlığa bildirildiğine dair Cumhurbaşkanlığından gelen tezkerenin tarih ve numarası :

15 . VI . 1946 ve 4/648

Bu kanunun görüşmelerini gösteren tutanakların cilt ve sayfa numaraları :

Cilt Sayfa

22 212

24 72,103:124,124,146:185,188:230,234:
240,252,288,289:292